

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibvs Moribvsqve Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. VI. Recollectio precatoria de Sapientia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](#)

dæmonum & Angelorum, omnis vita naturalis & supernaturalis, huius saeculi & futuri, temporalis & æterna. Denique, sicut ipse est omnium existentium esse superessentialis, ita omnium viuentium vita superuitalis, ut Dionysius cap. 6. De diuinis nominibus ait.

- 44 Tribuitur Deo *vita* maximè ratione intelligentiæ & sapientiæ: *Conuenie
Deo ratione
sapientia.*
hæc enim est prima & suprema vita, seu vitalis operatio, à qua omnis alia vita procedit. A sapientia enim manat amor: per hæc autem cetera omnia sunt condita & formata. Deinde in ipsius sapientia omnia viuunt: ipsum enim intelligi, & intellectu formari, est quoddam esse & vita intelligibilium; & intellectio rei, est ipsa res modo intelligibili. Itaque sapientia diuina est omnium vita, & per eam Deus sibi & omnibus viuit, & omnia ipsi viuunt, & adsunt, & splendeunt, & immutabiliter in ipso perseverant ex omni æternitate in omnem æternitatem.

C A P V T . VI.

Recollectio precatoria, de Sapientia.

- 45 **I**LLUMINA oculos meos, Lux primæa; dissipa tenebras animæ. *Pst. 12.*
Imex, Sol æterne. Emitte lucem tuam & veritatem tuam, ut me *psal. 42.*
deducant & adducant in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua. Tu enim omnis lucis & intelligentiæ origo, omnis mentis & sensus auctor. Sine tua irradiatione omnia in tenebris & nocte ignorantia sepulta iacent: omnes artes & scientiæ, tenues sunt adumbrationes tui: tota sapientia Angelorum, scintilla quedam exigua infinita lucis tua.
- 46 Tu fons omnis pulchri & amabilis, omnis formæ & speciei, omnis ordinis & proportionis, omnis congruentiæ & concordiæ, omnis sympathiæ & antipathiæ. Tu omnibus in rebus naturam & speciem finxisti, & in omnium rerum partibus consensum & analogiam, numerum & ordinem, mensuram & modum statuisti. Tu primæum signaculum omnium, omnia penetrans puritate & *Sap. 7.*
subtilitate tua, intrinsecus formans pariter & disponens omnia in omnibus.
- 47 Et quamuis attingas à fine ad finem, à summis ad extrema, teque *Sap. 8.*
in omnia inferas, non tamen permisceris alicui, nec vilius attactu inquinaris, sed in tuo nitore & sinceritate peritas. Infiniti sunt pro-*Sap. 7.*
cessus tui, quibus ad creaturas tuas vel formandas, vel illuminan-
das.

das descendis, & super eas effunderis; & tamen in tua immutabili ideritate, supra omnia creata, firmiter fixa perseueras. Innumerabilia nobis per seruos tuos locuta es, & innumeris te modis & formis patefecisti mentibus hominum; & tamen uno simplicissimo-
que conceptu perfidis omnia.

Omnium es auctor & artifex, omnium exemplar, mensura, & 48
finis. Nec solum eorum quae sunt, & iam exterius speciem à te sibi
impressam acceperunt, sive inuisibilia ea sint, sive visibilia, factor
es, sed etiam eorum quae non sunt, & tua omnipotētia fieri possunt,
qua infinites plura sunt. Omnia enim hæc excogitasti, & apud te
formasti ante secula, & retines in conspectu tuo, quamvis ea num-
quam foris extra te condere decreueris: sicut magnus quispiam ar-
chitectus multas palatiorum formas excogitat, menteque retinet,
quibus apud se gaudet & triumphat, quamvis ea numquam ex-
struere foris statuerit.

In oculis di-
scir-sapien-
tia non mi-
nus lucent
possibilitas
nam ex-
sistentia.

Hæc omnia apud te summè perfecta existunt, & lucent ab æter- 49
no coram te (non minus quam quæ exteriùs condidisti) circumfu-
sa lumine tuo, singula in specie & ordine suo: iisque gaudes &
triumphas in luce tua inaccessibili, vbi ea possides. Ibi corrumpi-
non possunt, non veterascere, non offundi tenebris, non excide-
re tibi; sed in eodem semper splendore immutabilia & æterna
persistunt.

O admirabilem sapientiam cui omnia præterita & futura sunt 50
præsentia, cui omnia temporalia sunt æterna, cui omnia insensibi-
lia & mortua viuunt; cui omnia quæ non sunt, existunt; quæ to-
tam simul ambit æternitatem, quæ omnem exhaustit infinitatem,
quæ vniuersam intra se capit immensitatem! Omnia intra te æter-
num esse habent, & æternam vitam, initio & fine carentem, &
prositus immutabilem. Habent quidem singula in seipsis esse
quoddam sibi intrinsecum, sive actu, sive potestate, sed hoc in re-
bus creatis habet initium, estque mutabile, neque non-vuentibus
vitam tribuit. Verum, præter hoc esse quod in seipsis obtinet, ha-
bent in diuina mente & sapientia tua esse, quoddam extrinsecus
veluti infusum, sempiternum & immutabile. Intelligere enim, est
quoddam intelligibilium esse, per quod in mente veluti in spiritali
quodam mundo existunt, splendent, & viuunt. Sapientia igitur tua,
est omnium intelligibilium esse, & vita, & lux, iuxta illud, *Quod*
factum est, in ipso vita erat, ut S. Augustinus & multi Sanctorum
intelligunt.

51 In diuina essentia sunt omnia tamquā in primordiali rerum fundo & fundamento ; in potentia ut in causa effectrice ex nihilo ; in sapientia formaliter & obiectiuē , & velut in causa exemplari . Sapientia primò in essentiam conuersa , eam omnino comprehendit , se illi exequans , & prorsus commetens . Ex vi huius comprehensionis sequitur immediate omnium possibilium conceptio seu effectio : ex hac , omnium operum & effectuum , quæ à creatura tam possibili quam existente fieri possunt , distincta notitia : hinc omnium eorum quæ quamvis hypothesi futura essent , clara intuitio : denique omnium re ipsa vel præsentium , vel præteriorum , vel futurorum æterna visio . Hoc modo & ordine sapientia tua in quinque velut sphæras obiectorum & intelligibilium procedit ; & quidquid attingit reliquorum , ex vi comprehensionis essentiae attingit , quæ omnium possibilium ratio prima est & fundamentum . Itaque in te non solum vniuersitas sapientie & intelligentie , sed etiam vniuersitas obiectorum & intelligibilium .

52 Tibi gloria , plenitudo lucis , plenitudo veritatis : tibi gloria ab omni creatura , & supra omnem creaturam apud teipsum , ubi clara & consummata excellentia diuinæ notitia . Splendet quidem excellencia tua in mentibus Angelorum & Sanctorum , estque hic splendor gloria quadam tua , verum infinitè clarius splendet in sapientia tua : sicut infinita lux clarius lucet quam scintilla modica . Ibi ergo sapientia laudet animam suam , ibi glorificet se ; & omnis creatura congaudeat & congratuletur illi , laudet , benedicet , & glorificet illam . Non eges gloria & laude nostra : infinitæ claritati per scintillam nulla fit accessio . Sed haec prosunt nobis . Nosse enim & laudare te , summum bonum nostrum , & vita æterna est .

M D E